

PROCES PROTI ŠTRAJKARJEM SE JE PRIČEL

V VSEH DELAVNICAH BODO NAJBRŽ ZOPET UVEDENE STARE RAZMERE

Tako državno pravdnštvo kot zagovornštvo bosta napela vse sile, da zmagata. — Trinajst delavcev je obtoženih umora, trije delavke pa uboja. — Delovni čas je bil skrajšan za pet ur na teden, plače pa niso bile znižane.

CHARLOTTE, N. C., 29. septembra. — Jutri se začne proces proti trinajstimi organiziranim delavcem in trem delavkam zastran umora gastonijskega policijskega šefa Aderholta.

Moški so obtoženi umora, za kar je določena smrtna kazen, ženske pa uboja, za kar predpisuje zakon kazen dvajsetih let.

Ce bi se zdelo porotnikom malo pregorostasno spoznati trinajst mož krivim umora, bo državno pravdnštvo v zadnjem hipu zahtevalo, naj se jih sodi zastran uboja.

Tako zastopniki države kot obtoženci so pripravljeni do vseh malenkosti, kajti izza časa, ko je bila obravnavana odgojena, so imeli dovolj časa, da zberejo še zadnje tehtne dokaze in protidokaze.

MARION, N. C., 29. septembra. — Vsi stavkarji so se vrnili na delo in niso prodrli s svojimi zahtevami.

Navzlic temu so pa vodstva vseh tekstilnih tovarn sklenila, da zvišajo delavcem plačo za pet odstotkov. Tudi delovni čas je bil skrajšan za pet ur ter znaša zdaj 55 ur na teden.

Delavci bodo glede zaslužka na nekoliko boljšem stališču kot so bili pred štrajkom, v splošnem bodo pa na slabšem, ker bodo morali več producirati.

KEMAL HOČE MODERNIZIRATI SVOJ NAROD

Turška vlada je sklenila
amerikanizirati narod
kot resnično pot k de-
janskemu napredku v
vsakem oziru.

ANGORA, Turčija, 29. septembra. — Upliv Združenih držav, brez posebnega prizadevanja Amerikancev, se obraca od tradicionalnih kulturnih uplivov Francije in etičnih učinkov Korana v novi Turčiji.

Mlada republika, ki je preživela marsikateri potres reform, se je lotila novega pustolovstva, katerega imenuje kemalistična Turčija amerikanizacija.

Povelja, katera je ravnokar dala Turčija glede poučevanja angleškega jezika v vseh turških šolah, kažejo povsem različno, da se umika Turčija od francoskega kulturnega upliva.

To dejstvo je tudi potrdil tesni prijatelj Kemal paše poslanec Rifki bej, ki je izgovoril številne tehtne besede glede amerikanizacije turškega naroda.

DEPUTACIJA MADŽAROV

Število prebivalcev Madžarske stalno pada. Dočim se izogiblje otrok v drugih državah samo višji krogi, imajo na Madžarskem celo najsiromašnejše rodbe same enega otroka ali pa ostanejo

sploh brez otrok. Zanimivo je, da nazadnje število porodov najbolj v najbogatših krajih. Bogati Madžari so prepričani, da so potomci sramota in kazen božja. Na Madžarskem je mnogo vasi, kjer že več let ni bilo nobenega poroda. Državi je pripadlo že mnogo posestev, ker lastniki niso imeli potomcev. Na nazadovanje porodov vplivajo tudi zakoni med sorodniki.

Nazadovanje porodov v najbogatših madžarskih pokrajinah prica, da depopulacija ni posledica trinanonskega mira, o katerem Madžari trdijo, da jih je pahnul v bedo in nesrečo. Trinanonski mir je kriv nazadovanja porodov na Madžarskem kvečjemu v toliko, da se degenerirajoči madžarski narod ne more več množiti s prilivom slovenske krvi, s potajevanjem slovaških in hrvaških otrok.

SMRT VSELD UMETNIH ZOB

DENVER, Colo., 29. septembra. — Tudi umetno zobovje povzroči lahko smrt onemu, ki ga nosi. To se je zgodilo 67-letnemu Johnu Stoltzu, ki je pri javnem vodnjaku čistil svoje umetno zobovje.

To početje je razkačilo nekega Losiera, da je udaril Stoltza po glavi ter ga vrgel ob tla.

Stoltzu je počila lobanja ter je vsled tega umrl.

Losiera so aretirali.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČ-
JI SLOVENSKE DNEVNIK
V AMERIKI.

DIVJAŠKI KOZAKI OBSOJENI

Člani Coal and Iron policije, ki so do smrti pretepli majnarja Barkoskega, so bili spoznani krivim umora.

PITTSBURGH, Pa., 29. septembra. — Walter Lyster, Harold P. Watts in Frank Slipikas, bivši člani zloglasne Coal and Iron policije, so bili včeraj spoznani krivim umora premogarja Johna Barkoskega.

Porota je obstajala iz ene ženske in enajstih moških. K temu pravoreku je bistveno pripomogla izpoved kovača Higginsa, prijatelja umorjenega. Higgins je pričal, da je tolpa uniformiranih zločincev vsega zmožna ter je prepričana, da sme storiti vse, kar hoče.

Higgins je pripovedoval, kako je njega in Barkoskega napadel Watts, ko sta hotela braniti sina gospodnje Blossick.

Fant je pred policistom pobegnil, nakar se je Watts obrnil proti Barkoskemu ter ga pobil na tla z ročajem revolverja.

Higgins mu je skušal pomagati, pa jo je istotako dobil po glavi, da je ležal štiri ure v nezvesti.

Medtem so Barkoskega odvedli na stražnico, kjer so ga do smrti pretepli.

AZIJSKA EKSPEDICIJA ODGODENA

Ekspedicija, katero je nameraval poslati v Centralno Azijo newyorški naravoslovni muzej pod vodstvom dr. Roy Chapman Andrews, je bila odpovedana.

Ta odlok je bil posledica težkih obdolžitev kitajskih znanstvenih organizacij.

Kitajci so rekli, da kradejo Amerikanci neprecenljive znanstvene in umetniške predmete ter jih odvažajo v Ameriko, dasiravno so last kitajskega naroda ter so bile zbrane na kitajskem ozemlju.

MOČAN ORKAN V FLORIDI

Središče velikega orkana je bilo v Homesteadu v južnem delu Floride. — Vseposod je bila povzročena velika materialna škoda.

MIAMI, Fla., 29. septembra. — Orkan, ki je prihrumel z Bahama otočja, je divjal že štiri dni ob istočni obali Floride ter nato obdrnil priti južnemu delu polotoka. Včasih je dosegel orkan naglico petinosemdesetih milj na uro ter divjal od istočne do zapadne obali.

Prebivalstvo dežele je bilo posvarjeno vsled naglega podanja barometra ter so skušali najti pribežališča v trdnih hišah večjih mest, vsled česar je bilo le malo smrtnih žrtev.

V močno prizadetem kraju Homestead je izbruhnil istočasno požar, ki ga je pa bilo mogoče hitro pogasiti.

Precej prizadeto je tudi mesto Lauderdale ob istočni obali. Vihar je popolnoma porušil trgovski del mesta ter je bilo ranjenih nekako dvajset oseb.

Prebivalci Miami-ja so že leta 1925 zbrali dosti izkušenj ter se za barikadirali proti orkanu.

Tudi Key West, ki leži sredi obali ob Mehikem zalivu, je bil močno poškodovan.

POLJSKI ŽIDI NAPADAJO SOVJETE

PARIZ, Francija, 29. septembra. — Poljski židi, ki žive v Franciji, so pričeli ostro napadati sovjete, katere dolže, da so hinavski napram židom ter si niso znali pridobiti simpatij židovske mladine. Med židi se smatra sedaj za nečastno pripadati komunistični stranki in tekom zadnjih dveh tednov je bilo opaziti številne izstopne iz te stranke, ki je pravzaprav židovska.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

ZNAČILEN BEG KOŠUTOVE ŽENE

Obelodanilo se je pisma, ki pripovedujejo, kako je pobegnila žena Ludovika Košuta, ki je bil takrat obsojen na Madžarskem na smrt.

BUĐIMPEŠTA, Madžarska, 29. septembra. — Madama Irma Kubiney, nekakinja enega Košutovih tovarisev tekom izgnanstva, je obelodanila podatke glede bega Košutove žene, ki je ušla zanjkam habsburških rahljev takoj po madžarski revoluciji leta 1934.

Mati madame Kubiney je bila najbolj verni prijateljica Košutove žene ter se je vsled tega nahajal v posesti dokumentov in pisem, iz katerih je mogoče razbrati vse podrobnosti glede bega.

Ko je Košut sklenil izročiti polnomočnemu generalu Goergeyu ter zapustil trdnjavo Arad dne 11. avgusta 1949, se je njegova žena onesvestila, ko je slišala ropotati voz skozi mesto, da odnese njenega moža v izgnanstvo.

Od onega časa naprej ni čul Košut nicesar skozi tedne o svoji družini. Šele novembra meseca istega leta se je oglasil ter pisal svoji ženi kriptogram, v katerem je obrazložil svoj položaj. Nato je opisano, kako se je žena Košuta konečno vendar rešila ter pribežala k svojemu možu, ki se je medtem klatil po Italiji, kjer so ga seveda zelo gostoljubno sprejeli, ker so je uprli proti njih starih sovražnikom, Habsburžanom.

AEROPLAN "DEŽELA SOVJETOV" DOSPEL V ALASKO

SEWARD, Alaska, 20. septembra. — Sovjetsko letalo "Dežela sovjetov" je pristalo včeraj zjutraj tukaj po poletu iz Dutch Harborja. Ta sedemsto milj dolgi polet se je završil brez vseh posebnih dogodkov. Letalca nameravata odkukati poleteti v Sitko in pozneje v Seattle.

FRANCOSKE TEŽAVE NA MAROŠKEM

Močna francoska armada bo nastopila proti alžirskim banditom, ki ogrožajo vse francoske koloniste.

ALŽIR, Afrika, 29. septembra. — Francoska vlada je odredila koncentriranje več kot štirideset tisoč mož za letošnje armadne jesenske manovre v Alžiru in Maroku.

Namen tega je, uveljaviti primerne odredbe proti napadom vstajških plemen, ki so v zadnjem času napadali razne kraje ter morili mirljubne prebivalce.

Vojaki bodo vpriporili vaje, kojih glavni namen je izboljšati transportne sisteme za hitrejše gibanje čet, ki bi takoj nastopile, kakorhitro bi arabska plemena skušala vpriporiti kako invazijo.

Francoski vojni minister Paul Painlevé bo prisostvoval tem manevrom katerih se bodo udeležile vse vojaške sile iz Tunisa in Alžirja.

HOOVER BO SEL V VIRGINIJO

WASHINGTON, D. C., 29. sept. — Predsednik Hoover, njegova žena in sin obeh so zapustili Washington včeraj popoldne, da se napote v ribiško kemp predsednika. Cela skupina se bo vrnila v Washington jutri popoldne. Večja družba prijateljev in znancev spremlja predsednika, ki je zelo dobre volje.

ROMUNSKI REGENT RESNO BOLAN

BUKAREŠTA, Romunska, 29. septembra. — Garfore Buzdugan, predsednik romunskega najvišjega sodišča ter član regentskega sveta na Romunskem, je resno zbolel na abscesu, ki povzroča mrzlico. Ugotavlja se, da je resno, a ne nevarno bolan.

MUSSOLINI SE JE PRESELIL

Mussolini, ki je izpremenil svoje stanovanje, prebiva sedaj v krilu Beneške palače. — Poslopje je bilo zgrajeno leta 1460.

RIM, Italija, 29. septembra. — Potem ko je opustil večino svojih kabinetnih mestih, je Mussolini tudi izpremenil svoje uradno stanovanje.

Zapustil je palačo Chigi, v kateri je izvajal sedem let svojo diktatorsko oblast ter preselil svoj urad v velikaško Palazzo Venezia, preje last avstrijske krone, ki je ostala prazna in nezasedena, odkar se je je polastila Italija ob pričetku svetovne vojne.

Slavna palača, ki je bila eden glavnih znamenitosti Rima, je bila zgrajena leta 1460. Zgradil jo je kardinal Barbo, ki je pozneje zasedel papeški prestol kot Pavel II. Sedaj pa je bila palača prerajena k novi veličini, kot sedež eksekutivnega urada načelnika italijanske države.

Dino Grandi, ki je služil vsč let pod Mussolinijem kot podtajnik za zunanje zadeve, ter bil v zadnjem času povisan do polnega dostojanstva zunanega ministra, vlada sedaj v palači Chigi, mesto Mussolinija. Povsem vzdržno je sklenil obdržati svoje stare sobe v palači ter pustiti nezasedene sobe, v katerih je delal preje Mussolini.

Slavna "dvorana zmage", kjer je slo na tisoče obiskovalcev pod srepi očmi Mussolinija, bo ostala popolnoma nadotaknjena, prav kot jo je pustil Mussolini.

PET UBITIH OD VLAKA

WESTERFIELD, N. J., 29. sept. — Pet neidentificiranih oseb je bilo ubitih včeraj zvečer, ko se je avtomobil, v katerem so se vozili, zadel v vlak Lehigh Valley železnice pri Pictonu, predmestju tega kraja. Trupla, posejana na razdaljo pol milje, so bila ona treh moških in dveh žensk.

POŽAR V DETROITSKEM KLUBU

Slika nam kaže del detroitskega kluba, v katerem je nenadoma izbruhnil požar ter zahteval življenje osemnajstih oseb.

DENARNA NAKAZILA

Za Vaše ravnanje naznanjamo, da izvršujemo nakazila v dinarjih in lirah po sledečem ceniku:

v Jugoslavijo		v Italijo	
Din.	\$	Lir	\$
500	9.30	100	5.75
1,000	18.40	200	11.30
2,500	45.75	500	16.80
5,000	90.50	1,000	27.40
10,000	180.00		54.25

Stranke, ki nam naročajo isplačila v ameriških dolarjih, opozarjamo, da smo vsled sporazuma s našim vesom v starem kraju v stanu snižati pristojbino na taka isplačila od 3% na 2%.

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30. — 60c; za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4; za \$300 — \$6.

Za isplačilo večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dolarjih dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej s nam sporazumete glede načina nakazila.

ISPLAČILA PO POŠTI SO REDNO IZVRŠENA V DVEH DO TREN TEDNIE

HUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER NA PRISTOJBINO 75c.

SAKSER STATE BANK

33 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: Barclay 0390

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Sakser, President

Louis Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Za pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Za četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredni in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagoviti pošiljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznači, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 3878

DIKTATURA ODPRAVLJENA

Soglasno z informacijami, katere je dobil dopisnik newyorškega Timesa iz diplomatskih krogov, se pripravlja v Jugoslaviji velike izpremembe.

Vse kaže, da namerava kralj Aleksander kmalu odpraviti diktaturo ter uvesti zopet nekako parlamentarno vlado.

Dogodki, ki so dovedli kralja do tega sklepa, so bolj razpoložljivi.

Razmerje med kraljem in sedanjim ministrskim predsednikom generalom Živkovičem je postalo precej napeto.

Kralj je baje sklenil, da ne bo dovolil Živkoviču, da bi si prilastil tako polnomoč kot jo ima španski diktator Primo Rivera.

Vsled tega je prisel do prepričanja, da je diktatura dosti dolgo trajala.

Nadalje je vzrok te izpremembe veliko nezadovoljstvo, ki ga je opaziti med prebivalstvom stare Srbije.

Srbi niso politiki, pač pa politikaši. Prej so debatirali in politizirali po vseh gostilnah in kavarnah, dne 6. januarja, ko je kralj proglasil diktaturo, je bilo pa konec teh lepih dni.

Vsi so morali umolkneti in ta molk je neprijeten prebivalstvu Stare Srbije.

Omrežje špijonov in informatov, s katerim je diktatorstvo pokrilo deželo, je ustvarilo položaj, da si nihče ni drznil črhiniti besedice glede javne politike in si ni niti upal hvaliti diktatorstva, boječ se, da se bo znašel nekega dne v ječi.

Zdaj so pa kmetje pospravili svoje pridejke, bliža se zima, in kmetje upajo, da bodo v dolgih zimskih večerih razpravljali v javnih in državnih zadevah.

Diktatorstvo je postalo vsled tega skrajno nezažljivo, ker je globoko vkoreninjeno v narodu čut, da javno razpravlja o vseh javnih in drugih zadevah.

Kralj bo najbrž v par dneh izdal dekret, s katerim bo zopet ustanovil ustavo. To bo veljalo tudi za nove province, namreč za Hrvaško in Slovenijo. Meje, ki so obstajale v stari Avstriji, bodo kolikor mogoče odstranjene.

Nato bo kralj pozval voditelje bivših strank naj tvorijo parlamentarni kabinet.

General Živkovič najbrž ne bo izbran za ministrskega predsednika, čeprav ni spor med njim in kraljem tako resen kot nekateri domnevajo.

Dosti bolj verjetno pa je, da bo postal ministrski predsednik general Peter Pešič, bivši vojni minister in nekdanji načelnik generalnega štaba.

Pešič je zdaj poslanik v Belgiji.

Zacnkrat ni na Hrvaškem nikakega revolucionarnega razpoloženja, pač pa vlada le odločen pasivni odpor hrvatskih kmetov proti centralističnim velikosrbskim odredbam generala Živkoviča.

S tem odporom mora vlada računati vsak trenutek in pri vsakem koraku, ki ga napravi.

Pred kratkim je bil v Beogradu londonski bankir baron Rotschild. Njegov obisk pa ni proizvedel dolgo pričakovane obljube, da bo Srbija dobila večje posojilo, kajti londonski finančni krogi so bili prepričani, da ni bilo varno posojati deželi, ki je razdvojena, kot je sedaj Jugoslavija, in poka nad njo bič diktature.

Londonski finančni krogi žele, da bi bila v Jugoslaviji parlamentarna vlada; predno dajo od sebe kako večjo vsoto denarja.

Iz Jugoslavije.

Strašen zločin v Stipu.

Iz Stipa poročajo, da je izginila brez sledu vdova Todorja Zdravkovičeva, kar je vzbudilo med prebivalstvom veliko senzacijo. Policija je takoj uvedla preiskavo. Zastala je njenega sina, ki je izjavil, da jih je pred dnevi obiskal svak Salde Salamanovič in da je pretepel Todorja. Po prvem udarcu sem pobegnil in ko sem se vrnil domov, nisem nikjer našel matere, je pripovedoval sin. Policija je takoj aretirala Salamanoviča. V hiši pokojne Todorje je našla v kuhinji velik zaboj. Bilo je očitno, da je tu zakopala Todorja. Policija je pozvala njenega sina in ta jo je odkopal. Truplo pokojne Todorje je že močno razpadlo. Prepeljali so ga v štipsko bolnico, kjer ga bodo obducirali. Policija je v tem odkritju aretirala tudi Todorinega sina. Iz raznih okoliščin se da sklepati, da sta ona glavna krivca groznega zločina.

Grozna rodbinska tragedija v Apatinu.

Te dni se je v Apatinu odigrala pretresljiva rodbinska tragedija. 82-letni Josip Mayer je v prepričljivo težko ranil svojo 10 let mlajšo ženo potem se je pa obesil. Mayer je imel pred vojno lepo posestvo v Slavoniji, a ga je prodal in se preselil v Apatin. Kakor tisoč drugih, tako je bil tudi Mayer nepreviden, da je podpisal vojno posojilo in izgubil skoro vse premoženje. Postal je nervozen in neprestano se je prepiral z ženo. Še bolj mu je zagnala življenje hčerka Rosina, ki se je ločila od meža. Pred kratkim se je zgodila zjutraj z doma in se vrnil okoli 9. Takoj se je začel z ženo in hčerko prepirati. Hčerka se je prepirala kmalu naveličala in odšla je v svojo sobo, zakonec sta pa prepričljivo nadaljevala v kuhinji. Nenadoma je Mayer pograbil klavir in udaril ženo tako močno po glavi, da se je nezavestna zgrudila. Mislil, da je mrtva, je odšel na podstrežje in se obesil.

Strela ubila seljaka.

Tedni je na polju med Vionico in Mostarjem zalotila nevihta posetnika Jalka Jakiroviča. Med nevihto je večkrat treslo. Strela je udarila tudi v posestnika Jakiroviča, ki je bil takoj mrtve.

Radi uboja obsojen na 4 leta ječe.

Pred sarajevskim sodiščem se je te dni zagovarjal radi uboja Nedo Rajić, ki je lani o Veliki neč ubil svojega soseda Velimirja Veleškoviča. Ta je namreč podl ogra, ki jo je bil Rajić postavil na mejo med obema zemljiščima. Nastal je prepričljivo, med katerim je Rajić zabodel Veleškoviča. Obsojen je bil na štiri leta ječe.

POZDRAV IN ZAHVALA.

Pred odhodom iz New Yorka čez širn ocean, pošiljam pozdrave mojemu bratu, družini Joe Rolih, družini Pavel Sabec, družini Sumbert Frank, družini Jakob Turk, družini Andrej Klun, družini Louis Kral, družini Jakob Tomažin in družini Groznik.

Se enkrat prav lepa hvala vsem, ki so mi bili v pomoč v moji nesreči in vsem, ki so me spemili na postajo.

Frank Rolih.

na poti v Zagorje na Notranjsko.

Od mehanika do milijonarja in vlogilca.

Pred zagrebškim sodiščem se je te dni zagovarjal radi vlogov Vlado Murgić. Moč je bil izučen mehanik, pred leti pa se je popopoma posvetil tihotapstvu. Začel je tihotapiti avtomobilsko kolesa iz Opatije v Kraljevo in je zaslužil okoli dva milijona kron. Nato je odšel v Francijo, kjer je denar zapravil. Vrnil se je brez belica v žepu. Valjen udobnega življenja in brezdelja je začel krasti. Zalotili so ga pri železniških vlogih. Obsojen je bil na tri leta ječe.

Poskusen samomor Slovenca v Šibeniku.

V Šibeniku se je te dni ustrelil mladenič, katerega identitete sprva niso mogli ugotoviti. Šele pozneje se je izkazalo, da gre za 24-letnega Josipa Kotarja, rodom iz Gabrovke, občina Moravce. Josip je sin uglednih in imovitih roditeljev. Delal je do aprila pri svojem očetu, kateremu je pomagal gospodariti. Imel je ljubavno razmerje z Ivanka P., ki ni ostalo brez posledic. Ivanka je zanosila in morala je zapustiti službo pri trgovcu Humarju v Sv. Križu. Kasneje je dekle odpravilo telesni plod. Stvar je prišla na dan in Ivanka je bila obsojena na par mesecev ječe. Po prestani kazni je pa nesrečno dekle umrlo. To je Jožeta, ki je imel že itak sitnost doma, zelo potro in odšel je z doma, ne da bi roditeljem povedal, kam gre. Taval je po raznih krajih, države, končno je pa prisel v Dalmacijo, kjer si je nedavno pogol kroglo v prsa.

Prepeljali so ga v šibeniško bolnico.

NOVA METLA

Francoski listi poročajo o prevratu v francoski komunistični stranki. Moskva je poslala francoskim komunistom novega poglavarja v osebi 39-letnega Florimonda Bontesa, ki je odstranil iz vodstva stranke celo Marcela Cachina. Bonte ima za seboj pestro preteklost. Prvotno je hotel postati duhovnik in je kot bogoslovci se je udeleževal v politiki krščanskega socializma. Pozneje je prejel radikalno komunistični stranki, končno je pa postal zagrižen komunist. Bil je urednik, pozneje pa ravnatelj dveh komunističnih listov v severni Franciji, kjer je postal vodilni član izvršnega odbora severofrancoske federacije komunistične stranke. Kot eden najagilnejših in najboljevojših komunistov je postal gospodar centrale pri glasilu francoskih komunistov "L'Humanite" ima glavno besedo.

Bonte je odstranil več urednikov in tajnikov komunističnih strokovnih organizacij, ker niso bili dovolj radikalni. Postal je predsednik novega redakcijskega odbora in sam Cachin mu je bil podrejen.

Francoski listi ga nazivajo Marot komunistične stranke, odstranjenega komunistične pravke pa primerjajo z zloglasnimi vozovi, v katerih je Marat pošiljal svoje nasprotnike na giljotino.

Dopisi.

Gowanda, N. Y.

Gotovo dosti čitateljev Glas Naroda zanima vedeti, kako se grozdje pošilja iz teh krajev. Tukaj pri Gowandi se začne nasadi s trto in grede 6 do 15 milj vzporedno proti jugo-zahodu z Erie jezerom proti mestu Erie, Pa.

V tem groznem okrožju (Grape Belt) sta dve družbi, ena pod imenom Chatanqua Lake and Lake Erie Grape Growers Association in South Shore Grape Growers Association, dosti je tudi samostojnih pošiljateljev grozdja.

V uradnih družbe postavijo cene grozdja, ko ga začnejo farmerji voziti v železniške vozove. V uradnih teh dveh družbah, ako imajo količnejša naročila za grozdje, zvišujejo cene vsako uro, ako pa ni naročil od nikoder, farmerji pa vozijo grozdje skupaj, posebno če je lepo vreme, potem pa začnejo v teh uradnih najprvo cene nizat. Farmerji, člani družb, se sklicujejo na cene, katere postavijo družbe, in vsako ure po telefonu sprašujejo po čem je grozdje. In samostojni pošiljatelji dobimo grozdje nekaj ceneje od farmerjev, kateri ne spadajo v družbe. Farmerji ki oddajajo v družbine vozove, morajo čakati za svoj denar do 3 mesecev, kateri pa prodajo samostojnim pošiljateljem pa dobijo precej, ko je grozdje spregledano, stehano in zloženo v vozove.

Tudi se dosti odbije od cene za komišen in za članarino. Tako so ti farmerji, kateri prodajo svoje grozdje samostojnim pošiljateljem vedno na boljšem, kakor pa tisti, kateri ga nakladajo v družbine vozove. Če je vpraševanje po grozdju, dobijo farmerji dobre cene za grozdje, če je pa dosti grozdja in malo kupecev, so pa tudi družbe brez moči.

Če ne pridejo naročila za grozdje, stojijo železniški vozovi na tračnicah z grozdjem po več tednov. Od voz je potreba plačati \$2.00 za vsakih 24 ur železniškim družbam, grozdje se začne kvariti, zaradi tega dostikrat dobijo pokvarjeno grozdje, kateri naroče od takšnih pošiljateljev. Toraj, kateri grozdje naročijo iz daljnih krajev, je najboljše da naročijo od poznane, zanesljivega in izkušenega pošiljatelja. Kar se pa cenitice, pa noben pošiljatelj ne družba ceneje ne pošlje, ker je vsak farmer zvezan s telefonom, z radio in drug drugemu povejo tudi. Samo če ima kdo slabše grozdje, je lahko toliko ceneje.

Od lani so vpeljali državnega nadzornika, da grozdje nadzoruje, ko se naklada, in če pa voz na tračnicah stoji in se grozdje skvari, je pa izključen od nadzorstva. Naročnik, ki voz s skvarjenim grozdom dobi, je pa dosti na izgubi, ker njegovi odjemalci grozdje vidijo in ga

noče nikdo kupiti, ker je skvarjeno. Vsak rajše da višjo ceno, samo da zdravo grozdje dobi.

Dalje moram tudi omeniti, da bilo grozdje je prej zelo in pripravo za pošiljatev kakor pa črna ali plavo. Lani sem videl na več krajih železniške vozove na tračnicah stati, ko je že most kapljal od njih ker so že daljša stali, tako da se je že začelo grozdje kvariti oziroma gniti.

Mike Krainz.

Girard, Ohio.

Dne 5. oktobra ob pol osmih zvečer nastopijo v Slovenskem Domu slovenski pevci iz Barbertaina pod vodstvom Mr. Bombacha. Ker bo to njihov prvi nastop v naši naselbini, se pričakuje velike udeležbe. Čisti dobiček je namenjen Slovenskemu domu. Vstopnina je zmerna.

Pozdravi!

John Jesenko.

SPOMENIK OBEŠENCIMA

V zgodovini naštetimo na primer, da dobe popolno satisfakcijo ljudje, ki so se pregrešili proti režimu tako, da jih je zadel najstrožji kaznen. Navadno dobe satisfakcijo po dolgih letih, po zgodovinskih važnih dogodkih, kakor je bila svetovna vojna.

Tudi boj Irske z Anglijo za samostojno upravo je trajal dolga desetletja in poostil se je posebno po svetovni vojni. Napetost se je tako stopnjevala, da je prišlo do političnih atentatov, med katerimi je najbolj znan oni na angleškega generala Sira Wilsona leta 1922, ki je z železno roko zatiral irski pokret. General je atentatu podlegel. Atentatorja Reginald Dunne in Joseph O'Sullivan sta morala pred preki sod v Dublinu in obsojena sta bila na vešala. Obešena sta bila v wanderski kaznilnici.

Pozneje si je Irska priborila samoupravo in zdaj je posebna država v okviru angleškega imperija. Irski se spominjajo med drugimi tudi atentatorjev na generala Wilsona in te dni si jima postavili na pokopališču spomenik.

Spomenik ima obliko keltskega križa, v sredini je z zlatimi črkami vklesan napis, ki pravi, da sta atentatorja umrli kot narodna junaka.

Odkritja spomenika se je udeležilo nad 500 irskih patrijotov, med njimi tudi hčerka pokojnega angleškega generala Frencha, Miss Despardova. Smrtna obsodba je bila izrečena v imenu istega vladarja, pod katerim je bil zdaj postavljen obešenima atentatorjema spomenik.

Štiri rodovi, ki so priberali milijarde.

Ahmed paša je v Kairu jako znana osebnost in velja med siromaki za vzornega dobrotnika. Zato je zbudil njegov članek, ki je šel te dni v kairskih listih, nepopisno senzacijo. Paša pripoveduje, kako je ne v pravilji iz Tisot in ene noči, ampak v resnici odkril berača, ki ni berač, ampak milijarder.

Že leta in leta zahaja Ahmed paša v mešoj, kjer se dvakrat dnevno klanja Alahu. Vsako pot tekom zadnjih 15 let, ko je stopil v poslopje, je iztegnil roko z milim pogledom proti njemu berač v čunjah. Paša ga je imel za velikega siromaka in je vselej segel v žep po miloščino. Tako mu je tudi te dni hotel stisniti piaster. Mesto da bi sprejel novce, pa je berač vstal in prosil pašo, naj ga obišče na njegovem domu.

Presenečen paša v prvem trenutku ni vedel, kaj naj stori. A ker je že čestokrat obiskal siromake na njihovih domovih, je še topot pristal na prošnjo. Berač je sedel z njim v vozi in kočija je odrinila daleč ven v predmestje. Berač je izstopil in prosil pašo, naj mu sledi. Pri nekem vходу je potkal trikrat s tolkalom. Odrinila so vrata. Paša je zavzel obstrmel in se ni upal stopiti dalje. Vdal se je šele na beračovo prigovarjanje, da jamči za njegovo življenje in varnost.

Stopila sta naprej. Pri dvoriščnih vratih ju je sprejel liviran sluga in ju peljal v saloni, ovšen z dragocnimi preprogami. Po stenah je vi-

selo staro orožje, ob zidu je bila klop z dragotninami. Berač v čunjah se je medtem prelevil in pristopil k paši obločen v svilu z belim turbanom na glavi. Začel mu je pripovedovati svojo zgodbo, ki slove takole:

Skozi štiri generacije se je moja rodbina preživljala z beračenjem. Beračili so vsi rodbinski člani od očeta in matere do vnuka. Način življenja se je podedoval od roda in pred 50 leti ga je prevzel on, sedanjí poglavar beraške rodbine. Imetje se je množilo zelo naglo. Z desetletji so se zgrinjali novci, ki znašajo sedaj milijardne vsote. On sam, poglavar beračije pa je sklenil, da se v primernem času odreče beračenju. Stori je to o priliki svoje pedsdesetletnice, ko je beračil zadnjih v džamiji in je povabil Ahmeda pašo domov k sebi na čaj. Zanaprej bo živel kot bogataš.

Beraški milijarder je bil trikrat oženjen. Svojim otrokom je pred nekaj leti zastavil vprašanje, kakšno življenje jim je ljubše: beraško ali bogataško. Odločili so se za drugo posebno, ko so videli, da imajo dovolj denarja na kupu. Tedaj je berač vsako dete izsolal. Sinovi in hčere stidirajo danes na velikih in slovith inozemskih univerzah, medtem ko je njih oče do zadnjega prosil mladorov po muslimanskih svetiščih in ulicah.

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Peter Zgaga

Pravijo, da bo kralj Aleksander odpravil diktaturo.

Tozadevno poročilo je doigo in sem ga z radovednostjo čital do konca.

Komu na ljubo jo bo odpravil? Pravijo, da na ljubo Hrvatim, ker jim je politiziranje v krvi, dočim ne smejo javno politizirati, odkar je diktatura uveljavljena.

Nadalje je rečeno, da na ljubo prebivalstvu stare Srbije, ki nima zdej takih pravic, ko jih je imelo prej.

Ne temu in ne onemu na ljubo, pač pa na ljubo londonskim bankirjem.

Stvar je bila taka:

Lani je potrebovala Jugoslavija precejšnjo vsoto denarja. Vprašala je tukaj in tam, pa so ji rekli, da ne bo nič s posojilom, ker so v deželi neurejene razmere.

Nato je kralj proglasil diktaturo in razmere čez noč uredil.

In zopet so šli trkat na vrata in moledovati.

Pa so jim rekli, da državi, v kateri je diktatura, ni varno posojati.

Zato bo kralj diktaturo odpravil.

Kakor hitro bodo pa začeli grmeti hrvatski, slovenski in srbski politikaši, bo tak hrup, da se zopet nikomur ne bo zdelo varno posojati.

V atelje velikega kiparskega mojstra je udrila neka Angležinja in zaklicala:

— Kako vendar ustvarjate take silne umotvore, prespoštovani mojster?

— To je vendar čisto enostavno, vzamem kos marmorja in odbijem od njega, kar je preveč.

Ko je slavni Walter Scott nekoe jeznil skozi pokrajino, je prišel do neke lese, ki je bila zaprta. Slučajno pa je tam stal berač, kateri je lesu odprl. Scott se je za uslugo hotel hvaležnega izkazati ter je brskal po žepih, da bi našel pol šilinga. Ker ni našel, kar je iskal, mu je dal cel šiling rekoč:

— Tu imaš šiling, a pomni, da mi dolguješ pol šilinga.

Sluga: — Gospod, to ste pa slabo odredili, ko ste ukazali, naj vsakemu upniku, ki ga ne morete plačati, natočim kozareček konjaka.

Gospodar: — Zakaj?

Sluga: — No, seveda, čevljar je bil že dvanaestkrat pri nas in vsakokrat sem ga moral potolažiti s konjakom.

Več zdravnikov se je razgovarjalo o svojih dogodivščinah. Kirurg dr. Rezek je pripovedoval:

— Zadržite se mi je pripetilo nekaj prav izrednega. Bogati Špehar je prišel k meni in pričel tožiti o bolečini na desni strani trebuha. Preiskal sem ga in ugotovil, da ima vnetje slepiča. Svetoval sem mu, naj se pusti operirati, na kar je tudi pristal. Izvršil sem operacijo in kaj sem doživel?

— Morda ni imel vnetja slepiča?

— Seveda ga je imel. Toda šele po operaciji sem zvedel, da je napovedal konkurz!

V družbi govore o solzah, solzah veselja in solzah žalosti.

— Že dvajset let brišem solze žalostnih, — je nekdo dejal.

— Že dvajset let? Saj niste duhovnik!

— Seveda ne, pač pa tovarnar žepnih robcev.

— Trdim, da so psi, ki so pametnejši kakor gospodarji.

— Brez dvoma, tudi jaz imam takega.

Koliko pa je stara vaša krava? — Je vprašala kmeta mestna gospodična.

— Dve leti.

— Po čem pa se to pozna?

— Po rogovi.

— Saj res, saj ima samo dva.

No, nazadnje so se vseeno zdržali ameriški senatorji in pravijo, da je treba prohibicijo uveljaviti.

Ce se ne motim, je časopisje že pred desetimi leti poročalo, da je v Ameriki prohibicija.

Toda poročalo je samo časopisje.

Mussolini se je preselil v drugo palačo.

Italijanski narod se bo tedaj najbolj oddahnil, ko se bo preselil v Italijo.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PR. 2.

PODPORE

"Podpora", t. j. z. o. z., je bila jako dobrodelna zadruga. Živela je od gole dobrodelnosti in je živela za dobrodelnost. "Z dobrodelnostjo za dobrodelnost!" je bilo njeno gaslo in je uživala nezastisljivi ugled. Kjer so se pojavili poštvovalni njeni odborniki ali neutruljive njene odbornice s škrabico v rokah in cvetkami ali odkupnimi znaki, se jim je vsako spoštljivo umaknil v stransko ulico ali v vežo ali za drevo in ga je bilo potem jako sram, ko so ga vendarle povdrali in je moral na dan z bridkimi dinarji.

Bila pa je "Podpora" dobrodelna tudi na drugo stran in ni jemala podpore, nego jih je tudi dajala in jih dajala ob čim kulantnejših pogojih na ročno zastavo ali proti vknjižbi na prvem mestu tudi na na menico z dobrih podpisov in seveda vseskozi proti primernemu obrestovanju.

In je bilo takih podpirancev jako veliko in so večinoma živeli v neurejenih, takorekoč socialnih razmerah — podpore željni ljudje navadno žive v socialnih razmerah in so bile razmere najbolj socialne takrat, kadar je bilo treba podporo vrnilo.

Pa sta ob takih prilikah strumno stala "Podpora" ob strani dva velečislana strokovnjaka, gospoda Drtina in Slačič s svojo pisarno in je omenjena pisarna opominjala, tožila in rubila vse po paragrafih in tako, da ni "Podpora", ta imenitno dobrodelni zavod, trpel ne pare škode. Seveda je pri teh poslih tudi pisarna "Drtina in Slačič" beležila svoje zaslužke in je znašel njen račun vsak mesec dvatisoč dinarjev, tritisoč, včasih več, včasih manj, in je "Podpora" gospodinu Drtini in Slačiču in koncu vsakega meseca točno izplačevala njun saldo brez slehernega odbitka — ni dosti drugih enako uglednih in zupanja vrednih zadrug!

No in je prišla desetletnica plosnosa delovanja "Podpore" in je izjavila "Podpora" in očito razglasila po novinah in oklicih, namenjenih javnosti, da ne pozna dostojnejšega načina svoje prošnje, nego da se vsaka sleherni oseba spomni "Podpore" ob njeni desetletnici s podporo. Hvaleno se sprejme vsak sleherni dar!

Tako se je zgodilo in so poštvovali

valne moške in neutrudne ženske škrabice stale in ovirale pot na setliških, pred kavarnami, pred gostilnami na vseh križpotih, pri cerkvah, pred pokopališči, pred vsemi trafikami in brivnicami, pred davčnim uradom in sodiščem, pred jejnišnico in pred policijskimi zapori, na kolodvorih, na postajališčih cestne železnice, pri vsaki branjevki, pri sladoledarjih in prodajalkah sladke smetane, pred gledališči, kinematografi in vrtljaki, pri zavodih, namenjenih gospodinu in sploh vsepovsod, le ne pred umetniškimi razstavami, kajti tja ni prihajala živa duša.

In se je pisala "Podpora": vsem trgovinam, vsem tovarniškim obratom, vsem podjetjem, vsem pridobitnim krogom, vsem bankam, regulativnim hranilnicam, zadrugam in družbam z o. z., vsem odvetočnikom, notarjem, kazenskim zagovornikom in pisarnam, vsem klubom, društvom in omizjem, vsem zdravnikom, bolnišnicam in hranilnicam, — in kar je pisala, je bil poziv v poraznih besedah in neodoljiva prošnja na žep p. n. naslova.

Pa je tako pisano prešla tudi pisarna "Drtina in Slačič" in se je gospodinu zdelo stvar vrlo mučna. Bila sta okorčena. Soglasno sta dejala: "Ne dajmo nič. Na vratih v pisarno stoji napis: 'Vsako beračenje in nabiranje za kakršnen kol namen je strogo prepovedano.' Nesramnost! Odrbi bi človeka! In to se imenuje "Podpora"!"

Potem je zarenčal gospod Drtina: "Če ne dajmo, se zameriva. Ti falotje imajo natančno v razvidu, kdo je kaj dal in kdo ni dal — boli natančno kakor davkarja. In so sposobni, da nama vzemo izterjevanje svojih terjatev in ga dajo drugi pisarni. Saj se jim že ponujajo ljubezni kolegi. Pa se pod nosom obriševa za ekspenzarje!"

Premislil je stvar se gospod Slačič. Vzdihnil je: "Pa jima dajva, Bog pomagaj, sto dinarjev — manj ne moreva!"

Gospod Slačič je odprl knjigo in površno preštel. "Okoli tritisočpetsto ga bo." "Nekaj več ga je, kakor druge mesece — dve intervenciji

pri cenitvah — komisijski stroški! Be vrglo vkupe okroglih tritisochpetsto. — Pa dajva "Podpora" dvesto dinarjev!" In se mu je ta hip zablistalo v možganih. "Dvesto jim dajva, pa jim lahko ekspenzar zvišava na okroglih tri tisoč sedemsto — nič se jim ne bo poznalo!"

Pa je zakričal gospod Drtina: "Le nikake umazanosti — naša pisarna ni nikjer nikoli umazana: Tristo jim dajva, ekspenzar za povišajva za petsto, da bo znašel okrog štiri tisoč!"

Tako sta storila. In je res, da se vsako dobro delo bogato poplača.

PRED NOVIMI USPEHI MODERNE TEHNIKE

Svetovne zaloge goriva so tako omejene, da čez sto let morda ne bo več ne premoga ne lesa, ne petroleja. Zato ni čuda, da se človeštvo zadnja leta vedno bolj zanaša na nove vire energije. Že dolga leta iščejo učenjaki nove vire energije in šele nedavno je bil dosežen v tem pogledu presenetljiv uspeh. Eden najvažnejših virov energije bo v dohodni bodočnosti toplotna energija morja. Tehnika skuša izrabiti razliko toplote med poedinimi morskimi toki in maso vode okrog njih. Obenem se pečajo učenjaki s problemom eksploatacije energije plime in oseke, kar se je deloma že posrečilo. Industrija hoče črpati pogonske sile tudi iz toplotne razlike zračnih struj. Tu prihaja v poštev ozemlje, kjer so velike toplotne razlike, kakor v Sahari, v severoameriških pustinjah, in v nekaterih tropskih krajih, kjer zapirajo ravnino gore, na katerih vejejo hladni vetrovi. Na gorah hočejo postaviti stroje, ki bi prestrezali segreti zrak katerega prinaša veter iz nižav in tako bi pri ohlajanju toplega zraka dobivali energijo. Tudi sli vetrna narbi se v bodoče izrabljala bolje, nego se izrablja sedaj potom veterinih motorjev.

Nemci so zanovali načrt eksploatacije morske ožine Gibraltarja in Dardanel, kjer hočejo zgraditi na morskem dnu ogromen jez, preko katerega naj bi tekla voda, ki bi gonila na drugi strani motorje za proizvodnjo električnega toka. Jez v Gibraltarju bi služil tudi za namakanje pustinje v Tunisu. Incijator vseh teh načrtov je član Francoske akademije znanosti dr. George Claude. Claude polaga sedaj na Kubi v morsko globino 1200 metrov dolgo cev in hoče dokazati, da se da izrabljati morska toplotna energija. Svoje tovaršje je znal teoretično preprčiti o točnosti svojih računov tako, da je zbral potreba denarna sredstva za svoje poskuse. To je prvo večje podjetje, katero financirajo izključno učenjaki.

Claude je prepričan, da bo obratovala njegova prva turbina s 100 HP v najkrajšem času. Do januarja prihodnjega leta upa dobivati iz morske vode že 500 konjskih sil energije, in če se njegovi poskusi posrečijo, zgradi na Kubi elektrarno, katere kapaciteta bo znašala 15.000 konjskih sil. Ker bi se dalo praktično ustanoviti nebroj takih podjetij, bi služila človeštvu vsa morska toplotna energija.

Druge poskuse dela zdaj ing. Bernard Dubos ob vznožju pogorja Atlas. Dubos polaga cevi iz pustinje na vrh Atlasa in hoče s pomočjo turbine izpreminjati tople zrak v energijo. To je dalekosežen načrt, ki gre za tem, da bi zgradili nad pustinjo stekleno streha, pod katero bi se segreval zrak, ki bi bil napeljan po ceveh na vrh Atlasa. S svojim pritiskom bi gonil velike turbine. Če se ta poskus posreči, bo mogoče zgraditi slične naprave v puščavah Nevade in Arizone v Združenih državah. Tudi načrti umetnih odtokov se že uveljavljajo. Ing. Pierre Gandillon je predlagal spojitve Sredozemskega in Mrtvega morja toda bi tekla v Mrtvo morje, kjer bi na solcu izhlapevala.

Tudi važen je izum ing. Maurica Thomasa. Gre za vodno kolo, ki naj

Starokrajska porota.

Ljubljana, 13. sept. TEŽKA TELESNA POŠKODBA

Musliman Hanžič Hasan iz Kandosa je zelo vročerkven mož. Letos je delal skupaj z zidarjem Ivanom Lukežičem v Ljubljani na neki stavbi ter ga hotel napasti samo zato, ker ga je Ivan priganjal k delu. Rad bi ga bil lopnil z zidarskim kladivom, pa so mu tovariši ubranili.

Dne 15. junija je razsajal Hasan v Sokličevi gostilni v Ljubljani. Imel je s seboj dva tovariša in zabavali so se na ta način, da so med huroskim kričanjem zabadali nože v mizo. Hasan je drvel tudi v sosednjo sobo z nožem v roki in je razsajal. V tej sobi je bil Lukežič. Spravili so Hasana iz gostilne. Mož ni bil zelo pijan. Ko je Lukežič odhajal s svojim tovarišem, je kar instinktivno zastulil nevarnost in se oborožil s polenom. Res ga je kmalu naskočil Hasan, ga podrl na tla in sunil z nožem v desno oko. Prerezal mu je zrko in trepalnici iz oko so mu morali zdravniki izrezati.

Obtoženec je velik koščen človek, zagovarja se s hripavim glasom. Zagovornik obtoženca je odvetočnik dr. Brejc, a javno tožilstvo zastopa pri tej razpravi javni tožilac dr. Fellahner.

— Ali ste krivi? —
— Ne nisem, nikakor ne. —
— Ali niste bili v Sokličevi gostilni? —

— Bil sem, gospodine. Ko smo odšli, pa nisem čakal pred gostilno, temveč sem odšel večerjat v Starotovo ulico. Kasneje sem našel svojega znanca Osmana in odšla sva domov v Cerkevno ulico. Ko sva šla mimo Sokličeve gostilne, sta me dva napadla in me je jela tepsti s palicami. Ker nista nehala je sunil z nožem, ne ve pa, če je koga zadel.

— Zakaj ste šli nazaj mimo Sokličeve gostilne, v Cerkevno ulico bi bili lahko dospeli po drugi peti? —
— Če bi bil vedel, kaj se bo zgodilo, bi ne bil šel tam mimo, temveč po drugi poti. Sicer sva pa šla zato mimo, da si je tovariš kupil svečo.

— Ali ste bili kaj pijan? —
— Bil sem nekoliko. —
— Priča Ivan Lukežič je suhljat možiček, sivih brk, z očali. —
— Ali je bil obdolženec tisti Bosanec, ki je zasajal v mizo nož? —
— Ne vem, bil sem v drugi sobi. —

— Ali vas je obdolženec sunil z nožem? —
— Ne vem. Vem le, da sta prišla v našo sobo razsajati dva Bosanec. —
— Ali je bilo tema, ko ste odhajali? —
— Seveda. Blizu lipe sem mahoma začutil sunek in padel sem. Zavedel sem se šele naslednji dan v bolnici. —

— Ali ste imel kaj v rokah? —
— Ne, ničesar ne. —
— Ali veste, da vam je dni preje na Mirju obdolženec grozil? —
— Grozil mi je nek Bosanec, a ne vem če obdolženi, ga ne poznam. —
Predsednik je izjavil, da obtoženi še ni bil kaznovan in je na dobrem glasu, rojen je bil 9. septembra 1. 1904.

Senat je stavil porotnikom eno glavno vprašanje zaradi težke trajne telesne poškodbe in eventualno vprašanje, če se glavno zanika, ali ni obdolženec prekorčnil silobrana. Porotniki so glavno vprašanje glede krivde težke telesne poškodbe soglasno zanikali a soglasno so potrdili, da je obdolženec kriv prekoračenja silobrana, naka je bil obsjen na 5 mesecev zapora s postenjem, a Lukežič za bolečine in izgubljenost oko 5000 Din. Vsteje se preiskovalni zapor od 16. junija.

STRAH PRED MRLIČEM

Ko primitivna plemena po tradicionalnih obredih in običajih izvrše pred mrličem prvo žalovanje, se ga začnajo bati, češ, da ne bi vzel s seboj na pot katerega živga človeka. Po njihovem verovanju je pokojnikova duša prve dni sila nesrečna, nemirna in celo nevarna. Zato n. p. Polinezijski na otokih Tonga prinašajo komaj umrlemu človeku raznih jedca, proseč ga: "Bodi tako dober in nas zapusti na vekomaj, če že odhajš od nas."

Igaroti na Filipinih pošljejo mrliču starce in starke, da čujejo pri njem nekaj dni, češ, naj pobere stare ljudi, če se mu že zahoče spremljevalca na oni svet. Tudi ti pojo pesmi, v katerih ga prosijo, naj jih dokenčno zapusti in ne jemlje nikogar s seboj.

Pri Parahumarjih v Severni Ameriki zapro mrtvecu oči in prekrizajo roke na prsih, naka se poslove od njega zapovrstjo vsi rodinski člani in sorodniki. Vdova kleče in jokaje roti pokojnega moža: "Če si že odšel in ne maraš ostati pri meni, se nikar ne vračaj in ne straši svojih sinov in hčera."

Mati pravi mrtvemu otroku: — "Zdaj pa pojdi. In ne vračaj se, če si že umrl! Ne prihaja ponči, da bi mi sesal prvi." Oče pravi: "Ne vračaj se in ne zahtevaj več od mene, da bi te vodil za roko ali ti delal igracke. Jaz te več ne poznam."

Za matere in gospodinje

Materam. Pero Horn.

Že od paintiveka ima človek vojo vzgajati druge ljudi, zlasti otroke. Tako zapovedujemo in prepovedujemo, hvalimo in grajamo, vse vprek in skušamo z udarci vcepiti spoštovanje, ka nam ga je otrok dolžan. Ko spoznamo, da ta sredstva ne uklonijo otrok, jih skušamo pridobiti s slaščicami in raznimi obljudami. To vse smatrajo mnogi za vzgojo. A na tak nezmišlni način ni mogoče otrok niti voditi.

Kdor hoče otroke vzgajati, mora z njimi prav ravnati. Vzgoja namreč ne obstoji v tem, da otroka obvarujemo telesnega zla, vzgoja sega globlje, sega v otroško dušo. Res da je vzgoja v neposredni zvezi z vzrejo telesa, a to le zato, ker je telo bivališče duše.

Vsak otrok živi svoje posebno duševno življenje, ki je v tesni zvezi z zunanjim življenjem. Gleda in opazuje, misli in čuti. Pa vidi, kajšno je življenje njegove okolice, in postane sam tak. Zato okolica tako silno vpliva na otroka in ga lahko zboljša ali pa poslabša. Radi tega ni postranska stvar, kako se obnašamo, kadar smo v bližini otrok. Vzgoja je delo, polno odgovornosti, in kdor ga hoče dobro opravljati, mora poznati otrokovo dušo.

Vzgoja je dvojna, neposredna in posredna. Neposredna vzgoja združuje vse, kar otrok vidi in sliši, kar torej sprejema iz vsakdanjega življenja in svoje okolice. Način skupnega življenja in medsebojnega občevarja v družini, tiha vdanost ali nje nasprotna razdrojenost in sebičnost, prepri in kreg in razne navade tvorijo ozračje, v katerem živi otrokova duša. Kar je telesu zrak, to je duši okolica. Iz nje zajema otrok svoje prve vtiske, ki delujejo na otroka vzgojno v dobrem ali pa tudi v slabem smislu. Otrok, ki ne živi v plameniti okolici, le težko postane plemenitega srca, kajti kar se zamudi v najmlajši dobi, je zamujeno skoro za vedno. Zlasti se pokaže pomanjkanje plemenitosti pozneje, ko otrok doraste.

Starši, bratje in sestre, hlapci in dekle tvorijo milje in ga vzgajajo posredno, rekli bi, prikrito in tudi nehoti. Kljub temu pa imajo polno odgovornost za vzgojo otroka, zavedati se moramo, da vsaka beseda in vsako dejanje, ki ga izvršimo v otrokovi navzočnosti, pusti v njegovi duši neizbrisno sled. Kakoršen je oče do matere in obratno, kakoršni smo mi do svoje družine, taki bodo tudi naši otroci. Otrok sprejema nehoti in podzavestno ter tako tudi posnema. Ko se svojega posnemanja zave, je navad-

no že prepozno. Če smo prijazni do drugih in smo jim pripravljeni pomagati, bodo tudi naši otroci taki. Zato je naša dolžnost, da iščejo in spoznavamo, kakšni smo sami. Potem laže odpravljamo svoje napake in se izpopolnujemo. S tem koristimo sebi, obenem pa pripravljamo otrokom najbogatejšo doto.

Vendar pa ne zadostuje, da živi otrok v zdravi okolici, marveč ga moramo vzgajati tudi neposredno. Za te vrste vzgajanje imamo sredstva, kakor zapovedi in prepovedi, navodila, varstvo, pohvalo, grajo in kazen. A sredstvo vseh vzgojnih sredstev je ljubezen. Brez ljubezni ni prave vzgoje, da še več: kar hočem brez ljubezni opraviti dobro, se navadno spremeni v zlo. Prava ljubezen pa ni običajno ljubkovanje, ki navadno več škoduje, kakor koristi. Seveda ima tudi ljubkanje svoj pomen. Kako hitro ti otrok zaspi, če ga malo pobožajo po lenu, ali kako svedan mu je trenutek, ko mu, glavo božajo, naročamo kaj posebno važnega.

Za pravo ljubezen je potrebno poznavanje otrokove duše, njegovega duševnega življenja. Da pa spoznamo notranje življenje, ki ga otrok zaklepa v svoje srce, se moramo sami vživeti v svojo mladost. Spominimo se — na kakem sprehodu bo gotovo prilika za to — kaj je nas v naši otroški dobi veselilo, kaj žalostilo, kako nas je to ali ono zadelo, kaj smo pri tem mislili in občutili. Domislili se bomo gotovo tudi, katero osebo smo tedaj posebno ljubili. Morda se celo domislimo povera te ljubezni. Otrokom se čisto priklupi milina, s katero se jim bliža ta ali oni. Nasprotno pa jih včasih prevzame dosledna resna strogost, kaj lepo se z nami spominjamo ljudi, ki so se z nami igrali s posebnim razumevanjem otroške duše, ali pa so nas zabavali z ljubkin pripovedovanjem. Dekleta goje posebno lepe spomine na dobro telo, ki jim je podarila lepo punčko.

Spominimo se, katera božična darila in v kakšni obliki so nam navdajala s posebnim veseljem. Nadalje skušajmo dognati, kaj nas je v naši otroški dobi najbolj mikalo in dražilo. Nekatero so bolj mikale igre, drugo punčke. Prvo je bolj dražilo, da je kdo zmotil v igri, drugo, da se ji je ušla punčka. Katera je bila vedno rada sama, druga pa je ljubila kopico sovrstnic okoli sebe. Potrebno bi bilo, da bi se matere o tem medsebojno pogovorile. Na ta način bi spoznale, da imajo ljudje različne vtiske in spomine iz svoje otroške dobe. Prav to mora vedeti, kdor ima opravka z otroki. Vsak otrok ima svoje posebno doživetje, ki temelji na posebnih vtiskih in deloma na posebnih prirojinih dispozicijah. Vsak otrok je uganaka zase. Zato se čisto zgodi, da posamezni otroci različno sprejemajo in razumevajo isti dogodek. Pa saj je tudi pri odraslih tako, da isti doživete gledajo z različnih strani, kakor je pač njihovo razpoloženje. Kdor tako spoznava sebe, bo pač sposoben spoznavati otroka, ki mu je izročen.

Kadar govorimo o spoznavanju otroka, tedaj ne mislimo baš na zunanje obnašanje, na lišp in podobno, temveč na njegovo notranje življenje in doživljanje.

Za tako spoznavanje dobimo dovolj prilik, ob katerih otrok niti ne opazi, da ga kdo motri. Najlepša priložnost je pač takrat, ko se otroci igrajo. Mati naj sedi s siva-njem v roki, kjer se otroci igrajo. Pri tem lahko opazuje, kaj otroci počno. Kako hitro bo spoznala, da isti otrok ni vedno enak: včasih je bolj živ kot drugače in se v igri počuti zadovoljnejšega kot navadno. Je pač drugače razpoložen. Tega se mora zavedati vsak vzgojitelj, da ne bo štel otroku za velik pregrešek, kar je le navaden prestopok. Zato pa še zdaleka ni potrebno, da bi otroku vse spregledali. Razločevati moramo, kar izvirja nekako nehoti iz otrokove razpoloženosti, od onega, kar izvirja iz hotne nagaljivosti. To drugo je gotovo kaznjivo.

Po opazovanju bomo spoznali otrokovo osebnost in ga bomo mogli voditi. Zato pustimo otrokom prostost pri igri in ne motimo jih z vsiljivim opazovanjem. Pa tudi sami se radi igraymo z njimi. Šeasoma se bo posrečilo prodreti v otrokovo dušo. S tem smo pa že dosegli pol vzgoje.

Nova živahnost!
Izbeite se občutka "po-trosti". Premagajte ner-voznost ali izgubo teka s Severa's Esorka, ki vam pomaga jesti boljše, spati boljše in se počutite boljše. Dobite davez pri le-karnarju steklenico.
SEVERA'S ESORKA

Pošljite nam
\$1
in mi vam bomo pošiljali
2 meseca
"Glas Naroda"
in prepričani smo, da boste potem
stalni naročnik.

Velik STENSKI ZEMLJEVID CELEGA SVETA
sestoječ iz šestih zemlje-vidov, s potrebnimi po-jasnili, sezname držav, mest, rek, gora itd.
Brez dobrega zemlje-vida ne morete zasle-dovati dogodkov, ki se vrše po svetu.
CENA \$1.
GLAS NARODA
216 W. 18 STREET
NEW YORK

GROZDJE! GROZDJE! GROZDJE!
Naprodaj več kar PRVE VRSTE bele-ga in črnega grozdja.
Ne zakasnite to priložnost!
BRZOJAVITE ZA CENE!
WALTER PREDOVICH
717 — 24 STREET
SACRAMENTO, CALIFORNIA

Mali Oglasi
imajo velik uspeh
Prepričajte se!

bi gnalo ladje proti toku tako, da bi jim ne bila potrebna lastna e-nergija. Slična konstrukcija, ki pa še ni doživela, gre za tem, da bi služil morsk tok za pogon parni-kov, tako, da bi vijaki in turbine sploh odpadli.

Skrivnost sestre Marlen.

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda priredil G. P.

(Nadaljevanje.)

— Ti mala lenuhinja. Poglej sem, vedno sem pozabi pokazati ti pisno sestro Marlene. Sedaj mi je ravno zopet padlo v glavo. Že dolgo časa je v moji posesti in tudi moj odgovor nanj bo sedaj kmalu v rokah Marlene. Kaj bi rekla ti, če bi mi pisala tako dolgo pismo?

Katja se je strahoma ozrla na tesno popisane listke.

— Moj Bog, — kaj ti ima pisati, da napolni več strani?

— Čitaj vendar, Katja.

Katja je odklonjevalno zmajala glavo.

— Gotovo ne ve od samega dolgega časa drugega kot pisati tebi.

— Ti se motiš, Katja. Marlena je od zgodnjega jutra pa do pozne večera zaposlena v kontorju naše tvrdke ter dela ves božji dan, kot katerikoli drugi uslužbenec pri tvrdki.

Katja se je naravnost stresla od groze.

— Ali zahtevaš to od nje?

— Ne, ona dela prostovoljno.

— In zakaj?

— Iz ljubezni do dela.

Katja se je zopet stresla od presenečenja.

— Strašno, — naravnost strašno! Kakšna dolgočasna deklica mora biti to! Ali nima drugače prav nobene opravke? Ona je vendar še zelo mlada ter se zakopava v kontor! Ah, jaz vem, — ona mora biti zelo grda in brez mikavnosti in raditega se postavi kot možki v kontor!

Zamišljeno je zrl Harald predse.

— Jaz ne vem, če je lepa ali grda. Lepotica ni obljubljala postati, ko sem jo videl zadnjikrat. Na vsak način pa ima zelo dragocen značaj, Katja.

— Ah, to je dolgočasno! In kakšno komično ime ima. — Marlen,

— tega nisem še nikdar preje slišala.

— Pravzaprav se imenuje Marija Magdalena. Oba imena skrečena skupaj, predstavljata Marlen.

— Tako. In ona bo skupaj stanovala z nama v hiši?

— Da, Katja, in jaz te prosim, da nastopiš proti njej zelo sestrinski in prijazno.

Katja se je smehljaje ozrla vanj.

— Dobro obljubljam ti to. Danes ti sploh ne morem odreči nobene želje. Če pa je grda in dolgočasna me ne pusti predolgo ž njo. Grdi in dolgočasni ljudi ne morem naravnost videti.

— Jaz upam, da ni Marlen hiti prvo, niti drugo. Ona pa bo seveda vsaki dan v najini družbi.

Katja je zopet namrdnila usta.

— Ali mora to biti?

— Da, Katja, ti veš vendar, da je Marlen moja sestra-varovanka in upam zagotovo, da bosta dobro izhajali med seboj.

Katja se je nato privila k Haraldu.

— Govoriva rajše o čem drugem, Harald. Ta Marlen je prav gotovo dolgočasna. Jaz si jo predstavljam kot brezmično prekljo, z očali na nosu. Ali je plavalasa ali brinetna?

Razmišljal je nekoliko časa, nakar je rekel smehljaje:

— Ti neumnica! Čakaj za trenutek, — sedaj sem v resnici pozabil, — a vendar, sedaj vem. Ona ima svetle lase, ki kažejo zlato barvo. Postal sem pozoren na to takrat, ko so se njeni lasje odbijali od črne obleke. Lepe lase ima torej na vsak način.

— Plavalasa ženske so dolgočasne, — je menila Katja. Nato pa je nekoliko zadržala ter rekla končno:

— Jaz mislim, da gremo sedaj k počitku. Jaz sem zelo trudna. Jutri zjutraj, na predan najine poroke, moram opraviti še nebroj stvari.

Harald se je takoj dvignil ter se poslovil. Katja pa ga je spremila ven. Zunaj pa jo je potegnil še enkrat trdno v svoj rok.

— Katja, midva morava oba storiti trden sklep, da bova osrečila drug drugega kot je mogoče. Oba morava resno delati na to, da živiva v miru med seboj.

Katja ga je poljubila strastno ter rekla:

— Ne bodi vendar tako strašno resen in temeljit, Harald. Vsaki sleherni dan mi je tako strašno dolgočasno! Včasih se mora človek nekoliko prepirati. To obnovi ljubezen. Lahko noč, Harald! Ko bo jutri dan končan, — boš moj, popolnoma moj!

Harald je pozabil v tem trenutku vse, kar ga je težilo. Mlada, lepa ženska, ki je ležala v njegovem naročju, je vzplamtela njegovo kri in poljubil je Katjo vroče in strastno, kot opojen od njene lepote. Ona je čutila, da je sedaj popolnoma premagan ter se privila k njemu kot mačka.

— Lahko noč, Katja, — pojutrišnjem si moja, sladka, mala Katja, — je rekel ter jo še enkrat poljubil.

Nato pa je odhitel po stopnicah navzdol ter izginitil v temi tropične noči.

Katja je zrla za njim z bleščicami očmi. Nato pa se je vrnila v hišo ter prečela z zapovedovalnim glasom klicati svoje služabnice.

Zobah pa ni bilo več pred oči. Naznanila je Dallah, da bo odšla z njo na potovanje, mesto Zobah.

Dallah se je seveda zelo veselila. Izgled na dolgo potovanje jo je očaral in strahove Zobah je smetrala za bedaste.

Poroka mladega para se je završila v vsej krasoti in sijaju, katerega je mogla nuditi ta bogata družina.

Takoj po pojedini je zapustil par slavije, da se odpelje v pristanišče Oleh-Lo. Tam je že čakal parnik, da odpluje takoj. Slavije pa je trajalo kljub temu še vedno naprej.

Služabnica Dallah se je že odpeljola naprej, s kovčegi.

Od očeta se je Katja na kratko poslovila ker se je moral posvetiti gostom. S svojim voščkom se je spretno ogibal med gosti, da ujamne sam trenutek samotne s svojimi otrokom. Ločitev je bila zanj neznanosko težka.

Postal je smrtno blede, ko je zadnjikrat stisnil Katjo v svoji roki. Mlada žena je bila preveč zaposlena s svojim veseljem, da bi ji postala ločitev od očeta preveč težka.

Vanderheyden pa se je tresel po celem životu, ko je izpustil Katjo iz svojih rok.

Harald je imel več sočutja in razumevanja za njegovo bolelo kot pa hčerka sama. Ljubeznivo se je sklonil nad njega:

— Mir, dragi oče, pomisli, da zahteva zdravje Katje to potovanje. Jaz ti privedem nazaj tvojega otroka ter ti ga položim zopet v naročje, — je rekel tolažeče, dočim je odšla Katja že po stopnicah verande, da stopi v avtomobil, ki naj bi oba odvedel v pristanišče.

— Tiho, tiho, sinko moj, — ne izjavljaj usode. Tebi hočem povedati, — meni se zdi, da ne bom nikdar več videl Katje, — kot da sem jo zadnjikrat držal v svojem objemu. Bodí dober ž njo, Harald, — ne izgubi potrpljenja ž njo!

— O tem si lahko uverjen, oče. Ne udajaj se žalostnim mislim. Nebo nam bo dovolilo srčno svidenje!

Stari gospod mu je prikimal ter se obvladal s silo.

— Poldita z Bogom, otroka moja! Blagoslov na vseh vaših potih! — je latinsko z velikim naporom.

Počakal je na ograji verande, dokler se ni odpeljal avtomobil.

(Dolge prihodnjice.)

Živi pokopani.

Pravi vzrok, da večina azijskih narodov, približno 700 milijonov ljudi, miriče sežiga namestu da jih pokopava v zemljo, kakor delamo mi, niso samo higijski in estetski ožiri, marveč tudi kulturni nazor. O nadaljnjem življenju človeške duše. Predvsem pa hoče ta običaj obvarovati človeka ene največjih strahot, ki ga lahko zadene: da ga živega zakopljejo v grob. Taki slučaji niso preveč redki; dr. med. Franc Hartman je našel v svoji knjigi "Živi pokopani" več kot 100 primerov ljudi, ki so bili le navidezno mrtvi položeni v rakev, a so jih razna naključja v zadnjem trenutku rešila. Iz te knjige navajamo nekaj značilnih primerov:

Neki Philipps iz New Yorka poroča:

"Kdorkoli je čital žalostno prigodo Molde Fenchereje iz Brooklynja, ga je ganila do solz. Mnogo let je preležala v postelji in živila izključno od tekočih jedi. Njen mož je bil kapitan na nekem pomorskem parniku. Medtem ko se je bil mudil na dolgem popotovanju, je žena nagloma umrla. Ko se je vrnil, ga je silil neki notranji glas, da pogleda truplo svoje žene. Dal ga je izkopati in je na svojo grozo spoznal po legi trupla in po drugih očitnih znakih, da so ženo živo pokopali. To spoznanje mu je zamračilo pamet in so ga morali prepeljati v blaznico, kjer je ostal do smrti."

"Pred kakimi 30. leti je umrla v Solnogradu žena uglednega trgovca Zellerja. Tretjega dne so jo položili v rodbinsko grobnico. Pogreb je bil zelo slovesen. S pokojnico so pokopali tudi dragoceni prstan, ki ga je v življenju posebno rada nosila. To je izvedel sluga pokopališkega upravnika, ki je sklenil, da po pogrebu mrliča opleni. Okoli polnoči je prišel s potrebnimi pripravami na lice mesta, da bi odprl grobnico. Ko je otvoril pokrov krste, je sveži zrak prebudil ženo iz nezvestnega stanja in mahoma planila pokonci. Tat je pobegnil, žena pa je vstala iz groba in se v mrtvaški obleki vrnila domov ter pozvonila v hišo. Kako presenečeni so bili njeni domači, si lahko mislimo."

"Po kratki bolezni je umrla hčerka g. Benkerja, bogatega trgovca v Kronstadtu; po preteku predpisane roka so jo bili položili v krsto in prenesli v rodbinsko grobnico v ondotni cerkvi. Naslednje noč sta udrla v grobnico dva vlomilca, da bi bogatega mrtveca oplenila. Ko sta se zaman trudila, da bi ji snela dragocene prstane, skleneta, da ji odsekata roko. Pri prvem udarcu pa se je deklica prebudila iz globoke nezveste. Vlomilca sta pobegnila, a deklica je krenilo skozi odprto grobnico in cerkvena vrata domov."

L. 1913. je prinesel neki monakovski list naslednjo vest:

"Regensburg, 27. januarja. Danes so pokopali 70letnega bivšega tovarniškega delavca Maksa Weinhaendlerja, ki je bil 40 let zaposlen v Bratlovi tovarni smole. To je že drugič, da se je z mrtvaškim vozom peljal na pokopališče; kot 19 letne-

ga mladenčca bi ga bili kmalu pokopali, ker je bil navidezno mrtvev. v zadnjem hipu, ko so se že pripravljali, da spuste krsto v grob, so na srečo opazili, da je Weinhaendler še živ."

"Muenchener Neueste Nachrichten" so nedavno sporočile naslednjo novico:

"Kriminalni film, slučaj, ki je poln groze in vznemirjenja, se je odigral te dni v Kronstadtu. V brzovlaku od Hermanstadta do Kronstadta je poštenega uslužbenca Hubesa napadel med vožnjo neki razbojnik, ki se je bil spretno skril na strehi poštnega vagona. Hubesa, ki je dobil v borbi s tolovajem 25 ran na glavi, so nezvestnega prenesli v Kronstadt, kjer so zdravniki doglali, da je že nastopila smrt. Na policijsko zahtevo so pripravili vse potrebno za obdukcijo: poštno ravnateljstvo je odredilo pogreb I. razreda in brzovajno nakazalo vdov posmrtno plačo. Hubes je ob tem času ležal na sekijski mizi; baš v trenutku, ko je hotel zdravnik začeti z nožem seicanje, se dozdevni mrtvev zgane. Presenečeni zdravnik ugotovi, da je začelo srce normalno delovati. Na bolniški postelji, kamor so ga bili prenesli, se je Hubes kmalu popolnoma zavedel in je lahko dal natančne podatke o napadu. Na podlagi njegove izpovedbe je mogla policija takoj prijeti zločinca, ki se je bil že pripravljal, da pojde na pogreb svoje žrtve. Od groze, da je mrtvev oživel, je takoj vse priznal."

Kako je mogoče, da taki ljudje prežive več ur ali celo dni v krsti in zaprtim grobu? Dr. Hartmann opozarja na primere indijskih fakirjev, ki tako obvladujejo svoje telesne sile, da lahko skoro popolnoma zaustavijo telesno funkcijo in se dajo za več dni pokopati; ob določenem času jih izkopljejo žive in zdrave iz groba. To so dognana dejstva, naj bi ji — potem razlagamo tako ali drugače, zanikati jih ne moremo. Pod nekaterimi redkimi, a vendar le možnim okoliščinami nastopi stanje, kakor ga morejo fakirji povzročiti umetno, v človekovem organizmu brez njegove vednosti. Nezvestna simulacija smrti je taka, da tudi več zdravnik podpiše mrtvaško oznanilo. Navidezno ga mrliča pokopljejo in kaj se potem godi v grobu, — ne mislimo na te grozote. Morda jih je več nego lahko pove statistika, zakaj samo redki slučajji razkrijejo te strašne grobne tajne.

Sežiganje mrličev bo postalo prejel ali slej običajno pokovanje mrličev. Statistika kaže, da se gradi vedno več krematorijev in da imajo le-ti čedalje več dela.

KUPUJEM ŽELOD

samo prve vrste blago. Kdor ga ima naprodaj, naj mi poroča, da se dogovoriva.

Jožef Keshe,

Box 124 Starford, Pa.

(2x 28&30)

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKE DNEVNIKA V AMERIKI.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejimate, je razvidno, kdaj vam je naročnina pošla. Ne čakajte toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročnino ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Pontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Cullig, John Germ,
Frank Janesh, A. Sattich,
Salida, Louis Costello,
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verbich
Chicago, Joseph Blish, J. Bevcic,
Mrs. F. Laurich
Cicero, J. Fabian,
De Pue, Andrew Spillar,
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambich,
J. Zaletel, Joseph Hrovat,
La Salle, J. Spelich,
Mascoutah, Frank Augustin,
North Chicago, Anton Kobal,
Springfield, Matija Barborich,
Summit, J. Horvath,
Waukegan, Frank Petkovšek in
Jože Zelenc.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik,
Kansas City, Frank Žagar.

MARYLAND

Steyer, J. Černe,
Kiltziller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, J. Barich, Ant. Janezic.

MINNESOTA

Chisholm, Frank Gouze, A. Pannian, Frank Pucelj,
Ely, Jos. J. Peshel, Fr. Sekula,
Eveleth, Louis Gouze,
Gilbert, Louis Vessel,
Hibbing, John Povše,
Virginia, Frank Hrvatic.

MISSOURI

St. Louis, A. Nabrgoj.

MONTANA

Klein, John R. Rom,
Roundup, M. M. Panian,
Washoe, L. Champa.

NEBRASKA

Omaha, P. Broderick.

NEW YORK

Gowanda, Karl Sternisha,
Little Falls, Frank Masle.

OHIO

Barberton, John Balant, Joe Hiti,
Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik,
Euclid, F. Bajt,
Girard, Anton Nagode,
Lorain, Louis Balant in J. Kumše,
Niles, Frank Kogovšek,
Warren, Mrs. F. Rachar,
Youngstown, Anton Kikelj.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakše,
Bessemer, Louis Hribar,
Braddock, J. A. Germ,
Broughton, Anton Ipavec,
Claridge, A. Jerin,
Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-

VANŠEK.

Crafton, Fr. Machek,
Export, G. Previč, Louis Šupančič, A. Skerlj,
Farrell, Jerry Okorn,
Forest City, Math. Kamin,
Greensburg, Frank Novak.

Kretanje Parnikov
Shipping News

1. oktobra: Cleveland, Cherbourg, Hamburg	16. oktobra: Mauretania, Cherbourg, Bremen, George Washington, Cherbourg, Bremen
2. oktobra: Aquitania, Cherbourg, Bremen, Muenchen, Boulogne sur Mer, Bremen	17. oktobra: Stuttgart, Boulogne sur Mer, Bremen
3. oktobra: President Harding, Cherbourg, Bremen, Reliance, Cherbourg, Hamburg	18. oktobra: De France, Havre, Homeric, Cherbourg
4. oktobra: Majestic, Cherbourg, Bremen, Lapland, Cherbourg, Antwerpen, Minnesota, Cherbourg	19. oktobra: Belgenland, Cherbourg, Antwerpen, Deutschland, Cherbourg, Hamburg, Veendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam
5. oktobra: Republic, Cherbourg, Bremen, St. Louis, Cherbourg, Hamburg, New Amsterdam, Boulogne sur Mer, Rotterdam, Conte Biancamano, Napoli, Genova	20. oktobra: Aquitania, Cherbourg, Bremen, Dresden, Cherbourg, Bremen, Resolute, Cherbourg, Hamburg
6. oktobra: Mexico, Havre, Berengaria, Cherbourg, Bremen, President Roosevelt, Cherbourg, Bremen, Statendam, Boulogne sur Mer, Rotterdam	21. oktobra: Bremen, Cherbourg, Bremen
7. oktobra: Rochambeau, Havre	22. oktobra: Majestic, Cherbourg, Antwerpen, Augustus, Napoli, Genova
8. oktobra: Olympic, Cherbourg, Bremen, Pennland, Cherbourg, Antwerpen, Karlsruhe, Bremen, Roma, Napoli, Genova	23. oktobra: Milwaukee, Cherbourg, Hamburg, Berlin, Boulogne sur Mer, Bremen, America, Cherbourg, Bremen
9. oktobra: France, Havre, Luetzow, Bremen, New York, Cherbourg, Hamburg, Leviathan, Cherbourg, Bremen	24. oktobra: Berengaria, Cherbourg, Bremen, President Harding, Cherbourg, Bremen, Reliance, Cherbourg, Hamburg
10. oktobra: St. Louis, A. Nabrgoj.	25. oktobra: Muenchen, Cherbourg, Bremen
11. oktobra: Kiltziller, Fr. Vodopivec.	26. oktobra: Jesenski izlet, okt. 18. "Ile de France"
12. oktobra: Gowanda, Karl Sternisha, Little Falls, Frank Masle.	Božični skupni izlet, 6. dec., "Ile de France"
13. oktobra: Barberton, John Balant, Joe Hiti, Cleveland, Anton Bobek, Chas. Karlinger, Louis Rudman, Anton Simcich, Math. Slapnik, Euclid, F. Bajt, Girard, Anton Nagode, Lorain, Louis Balant in J. Kumše, Niles, Frank Kogovšek, Warren, Mrs. F. Rachar, Youngstown, Anton Kikelj.	
14. oktobra: Oregon City, J. Koblar.	
15. oktobra: Ambridge, Frank Jakše, Bessemer, Louis Hribar, Braddock, J. A. Germ, Broughton, Anton Ipavec, Claridge, A. Jerin, Conemaugh, J. Brezovec, V. Ro-	

Homer City in okolico, Frank Fenchack.

Irwin, Mike Paushek,
Johnstown, John Polanc, Martin Koroshetz.

Krayn, Ant. Tauželj,
Luzerne, Frank Balloch.

Manor, Fr. Demshar,
Meadow Lands, J. Koprivšek,
Midway, John Žust,

Moon Run, Fr. Podmilšek,
Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister, Vinc. Arh in U. Jakobich, J. Pogačar.

Presto, J. Demshar,
Reading, J. Pezdirc,
Steelton, A. Hren,

Unity Sta. in okolico, J. Skerlj, Fr. Schiffrer.

West Newton, Joseph Jovan Willock, J. Peternel.

UTAH

Helper, Fr. Kreba.

WASHINGTON

Back Diamond, Annie Eltz

WEST VIRGINIA:

Williams River, Anton Svet.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratnik in Jos. Koren.

Racine in okolico, Frank Jelenc, Sheboygan, John Zorman.

West Allis, Frank Skok.

WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher, Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katero je prejel. Zastopnike rojakom toplo priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda":

Za eno leto \$6.; za pol leta \$3.; za štiri mesece \$2.; za četrto leta \$1.50.

New York City je \$7. celo leto.

Naročnina za Evropo je \$7. za celo leto.

Vsakovrstne

KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3878

POPOLEN CENIK JE PRIROBEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je počen o potnih listih, priljubljen iz drugih stvarh. Vselej naše dolgoletne izkušnje vam mi zamoremo dati najboljša poiznanila in priporočamo vedno je prvostvorne brzoparnike.

Tudi nedržavljan zamore potovati v stari kraj na obisk, toda preskrbeti si morajo dovoljenje za povrnitev (Return Permit) iz Washingtona, ki je veljaven za eno leto. Brez permita je sedaj nemogoče priti nazaj čudi v teku 6. mesecev in tui se ne pošiljajo več v stari kraj, ampak ga mora vsak prosilec osebno dvigniti pred odpotovanjem v stari kraj. Prošnja za permit se mora vložiti najmanj eden mesec pred nameranim odpotovanjem in on, ki potuje preko New Yorka, je najbolje, da v prošnji označijo, naj se jim pošlje na Barge Office, New York, N. Y.

KAKO DOBITI SVOJCE IZ STAREGA KRAJA

Glasom nove ameriške priseljenske postavke, ki je stopila v veljavo s prvim julijem, znaša jugoslovanska kvota 845 priseljenecv letno, a kvotni vizeji se izdajajo samo onim prosilec, ki imajo prednost v kvoti in ti so: St